...

Статистичко истражување за заклан добиток и живина во кланици

ЗШР_ЗЕ.52_М_МК_2021_0

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	**Контакт**
1.1	**Организација/ институција за контакт**

Државен завод за статистика

1.2	**Организациска единица за контакт**

Одделение за земјоделство, шумарство, лов, риболов и регистар на земјоделски стопанства

1.3	**Лице за контакт**

Катарина Ѓурѓулова -Аговска

1.4	**Звање на лицето за контакт**

Раководител на одделение

1.5	**Поштенска адреса**

ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Македонија

1.6	**Електронска адреса**

katarina.agovska@stat.gov.mk

1.7	**Телефонски број**

3295-745

1.8	**Факс**
2	**Ажурирање метаподатоци**
2.1	**Последна потврда на метаподатоците**

27/10/2022

2.2	**Последна објава на метаподатоците**

27/10/2022

2.3	**Последно ажурирање на метаподатоците**

27/10/2022

3	**Статистичка презентација**
3.1	**Опис на податоците**

Податоци за бројот на заклани грла добиток и живина, по видови и категории и податоци за нето и бруто-тежина на заклaниот добиток во килограми.

3.2	**Систем на класификации**

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2, Номенклатура на земјоделски производи, производи на шумарството, ловот и риболовот и услуги поврзани со нив, НЗШРУ, Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2013.

3.3	**Опфат на сектор/и**

Сектор C/B-Преработувачка индустрија Група 10.1-Преработка и конзервирање на месо и производство на производи од месо

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Податоци за заклaните говеда, свињи, овци, кози и живина чиешто месо е наменето за човечка исхрана. Податоци за целиот заклан добиток и живина, независно каде е купен, на подрачјето на Република Македонија или надвор од неа. Податоци за бројот и тежината (бруто и нето) на закланиот добиток и живина. Бруто-тежина (жива маса) е тежината на добитокот и живината непосредно пред колењето. Нето-тежина е тежината на добитокот и живината после колењето. Рандман на заклан добиток и живина претставува процентуалниот однос помеѓу тежината на закланиот добиток (нето-тежината) и тежината на живиот добиток (бруто-тежината). Се искажува во проценти со една децимала (пример 52.1%). Нето-тежина: - кај говедата е тежината на ладен, одран и исцеден од крвта труп, без нозете до скочниот зглоб, без глава, опашка и внатрешни органи и без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; - кај свињите претставува тежината на ладен, одран и исцеден од крвта труп, без јазик, чапунки, внатрешни органи, стомачно сало, без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; -кај овците и козите е тежината на ладен, исчистен и исцеден од крвта труп, без глава, нозе до скочниот зглоб, опашка, внатрешни органи и без тестисите кај машките и млечните жлезди кај женските животни; -кај живината претставува тежината на живината исчистена од пердуви, без глава и нозе до скочниот зглоб. Сурови масноти се суровата сланина, салото и лојот, добиени непосредно по одвојувањето на месото од трупот. Изнутрици (внатрешни органи) се срце, бел и црн дроб, желудник и црева.

3.5 Статистичка единица

Статистички единици се сите деловни субјекти кои се занимаваат со колење на добиток и живина и пропаѓаат на Секторот C/В-Преработувачка индустрија Група 10.1-Преработка и конзервирање на месо и производство на производи од месо, според НКД Рев.2.

3.6	**Статистичка популација**

Заклан добиток и живина.

3.7	**Референтна област**

Република Македонија

3.8	**Временска покриеност**

Од 2010 година податоците се достапни на ниво на РМ.

3.9	**Базен период**

4	**Единица на мерење**

Број, грла, килограми и проценти.

5	**Референтен период**

Месец

6	**Институционален мандат**

6.1	**Законски акти и други договори**

Национални: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15 и 27/16) и Програма за статистички истражувања 2013-2017 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 20/13, 24/14, 13/15 и 7/16).
Меѓународни: Регулатива на Европскиот парламент и на Советот на Европа, број 1165/2008.

6.2 Споделување на податоци

Временска серија за месечни податоци: од 2013 година преку eDAMIS до Евростат.

7 Доверливост

7.1 Доверливост - политика

Податоците се индивидуални, заштитени со Законот за државната статистика. Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци. Политиката за статистичка доверливост ги содржи основните начела што се применуваат во ДЗС.

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели. При објавување на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување на статистичка доверливост.

8 Политика за објавување

8.1 Календар на објавување

Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на навременост кој се објавува на веб-страницата на Државниот завод за статистика. Календарот на навременост се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.

8.2	**Пристап до Календарот на објавување**

http://www. stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

8.3	**Кориснички пристап**

Во согласност со политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници, кои се информираат од Календарот на навременост и ниеден корисник нема привилегиран третман.

9	**Фреквенција на дисеминација**

Годишна

10	**Достапност и јасност**

10.1	**Соопштенија**

"Годишно соопштение: „Добиточно производство"". Број на прегледи на веб-страницата - 122. http://www.stat.gov.mk/PrikaziSoopstenie.aspx?id=49&rbr=1959"

10.2	**Публикации**

"Статистички преглед: „Сточарството во Република Македонија"". Број на прегледи на веб-страницата - 170. http://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija.aspx?id=6&rbr=616"

10.3	**Онлајн база на податоци**

МАКСтат-база на податоци достапна на веб-страницата на ДЗС. Број на прегледи на табелите од МакСтат базата - 285. http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef

10.4 Пристап до микроподатоци

Во согласност со Законот за државната статистика (член 41) и со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели, податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозена нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци е возможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22

10.5 Друго

Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.

10.6 Документација за методологијата

"Методолошките објаснувања се објавени на веб-страницата на ДЗС http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=48&rbrObl=17 и Методолошки објаснувања кои се дел од публикацијата „Сточарството во Република Македонија"" http://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija.aspx?id=6&rbr=616"

10.7 Документација за квалитетот

Извештајот се подготвува во согласност со интерните упатства и е само за интерна употреба.

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на ДЗС за обезбедување на квалитет на производите и на услугите е содржана во Законот за државната статистика, Стратегијата на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6) и Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика (http://www.stat.gov.mk/pdf/Politika_za_kvalitet_mk.pdf), како и во постојаните напори за усогласување со Кодексот за работа на европската статистика. Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување на квалитет се документирани во интерен документ „Упатство за обезбедување на квалитет на статистичките процеси“. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот „Насоки за менаџерите на статистички истражувања“.

11.2 Оценка на квалитетот

12 Релевантност

12.1 Потреби на корисниците

Податоците за заклан добиток и живина во кланиците имаат за цел да ги задоволат потребите на корисниците во Република Македонија и на меѓународните организации и корисници. Домашни корисници на податоци од оваа област се Владата на РМ, бизнис заедницата, невладини организации, факултети и научно-истражувачки институции, здруженија и асоцијации на земјоделски производители, медиуми, студенти и други физички и правни лица. Податоците за заклан добиток и живина во кланиците се основа за анализи, планирања, инвестиции и соодветни одлуки и мерки за континуирано подобрување и унапредување на состојбите во оваа област од секторот Сточарство. Исто така, овие податоците се потребни за согледување на расположливите количества на одделни производи за исхрана на населението, потребните суровини за прехранбената индустрија, планирањето на производството за наредните периоди, подготовката на законските прописи и донесувањето на соодветни мерки и одлуки во врска со извозот и увозот, инвестициите, кредитите итн.

12.2 Задоволство на корисниците

Државниот завод за статистика ја спроведува Анкетата за задоволство на корисниците на ниво на статистичка област. Оваа Анкета се спроведува на секои три години, при што последната спроведена Анкета е во 2019 година.
http://www.stat.gov.mk/Dokumenti/izvestai/IzvestajAnketaZadovNaKorisnici2015.pdf

12.3 Комплетност

Во однос на индикаторите кои се предвидени според Регулативата бр. 1165/2008 на Европската комисија, ДЗС обезбедува околу 95% од нив.

13 Точност и веродостојност

13.1 Севкупна точност

Точноста на податоците се обезбедува со преземање мерки за намалување на примерочните и/или непримерочните грешки, како и со дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.

13.2	**Примерочни грешки**

Истражувањето не се спроведува врз случајно избран примерок и затоа нема пресметка на примерочни грешки.

13.3	**Непримерочни грешки**

Грешки во опфатот: Се обезбедува 100% опфат. Давателите на податоци навреме се потсетуваат за исполнување на својата обврска. Грешки во обработката: Во апликацијата за обработка се имплементирани правила за контроли и пресметки на излезните податоци. Грешки во неодговорот: Со оглед на обезбедениот целосен опфат, грешки во неодговорот нема.

14	**Навременост и точност**

14.1	**Навременост**

T+60

14.2	**Точност**

Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.

15	**Кохерентност и споредливост**

15.1	**Географска споредливост**

Постои географска споредливост на дисеминираните податоци на национално ниво. Во однос на географската споредливост со останатите европски земји, исто така е обезбедена споредливост бидејќи податоците се прибираат во согласност со европските регулативи.

15.2 Временска споредливост

Временска серија од податоци на национално ниво од 2010 година. Бројот на референтни периоди без прекин на временската серија е 72.

15.3 Меѓудоменска кохерентност

"Направени се споредби на податоците на макрониво со податоците од „Годишниот извештај за сточарство"" (ЗЕ.512а) и со податоците од „Анкетата за бројот на добитокот"" (ЗЕ.512). Податоците се кохерентни."

15.4 Внатрешна кохерентност

Обезбедена е внатрешна кохерентност на податоците.

16 Трошок и оптовареност

17 Ревизија на податоците

17.1 Политика за ревизија на податоците

Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС.
http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25

17.2 Практика за ревизија на податоците

18 Статистичка обработка

18.1	**Извори на податоци**

"Ова статистичко истражување е со целосен опфат. Статистичкиот прашалник „Месечен извештај за заклан добиток и живина во кланици"" (ЗЕ.52) го пополнуваат деловните субјекти кои припаѓаат на секторот C/B, група 10.1, од НКД Рев.2."

18.2	**Фреквенција на прибирање податоци**

Месечна

18.3	**Прибирање на податоците**

Податоците за заклaниот добиток и живина се прибираат со статистичкиот прашалник: „Месечен извештај за заклан добиток и живина во кланици“ (ЗЕ.52). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна 30 дена од референтниот период.

18.4	**Проверка на податоците**

Проверка се врши во текот на целиот процес, од прибирање, внес и пред објавување на податоците. Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. За отстапувањата се контактираат давателите на податоци.

18.5	**Компилирање податоци**

Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, преку апликација со вградени on-line контроли. Импутација: Се врши импутација на неодговорите со податокот од претходниот период.

18.6	**Прилагодување**

Не се врши израмнување на податоците.

19	**Коментар**
A.1	**Анекси**